

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМDOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2\(31\)-75-84](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2(31)-75-84)

УДК 338.246:004.738

JEL Classification: F15; H57; K23; L86; O33

Лілія Володимирівна Кривоноскандидат наук з державного управління, докторант кафедри обліку та аудиту
Державний податковий університет (Ірпінь, Україна)E-mail: liliya.kryvonos@ukr.net. ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5860-8143>**ЦИФРОВА КОНВЕРГЕНЦІЯ РЕГУЛЯТОРНИХ СИСТЕМ
ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ УКРАЇНИ ТА ЄС У КОНТЕКСТІ
РОЗБУДОВИ ЄДИНОГО ЦИФРОВОГО РИНКУ**

Анотація. У статті досліджено цифрову конвергенцію регуляторних систем публічних закупівель України та ЄС у контексті розбудови Єдиного цифрового ринку. Проаналізовано правову, організаційну, семантичну та технічну інтероперабельність систем, що дозволяє виявити інституційний розрив між процедурним контролем в Україні та аналітичною моделлю управління ризиками на основі великих даних у ЄС. Розглянуто роль стандартів e-Invoicing (EN 16931), систем e-Certis, а також цифрових ідентифікацій eIDAS, які сприяють підвищенню транскордонної сумісності, зниженню трансакційних витрат та розширенню ринкового доступу українських постачальників. Висвітлено потенціал цифрової конвергенції для інтеграції України у єдиний цифровий економічний простір ЄС та підвищення ефективності державних витрат і конкурентоспроможності національного господарства.

Ключові слова: цифрова конвергенція; публічні закупівлі; цифрова інтероперабельність; електронні довірчі послуги; електронна ідентифікація; електронне інвойсування; стандартизація даних; єдиний цифровий ринок.

Табл.: 1. Бібл.: 15.

Постановка проблеми. Стратегічний вектор інтеграції національного господарства до європейського економічного простору зумовлює необхідність докорінного перегляду архітектури державного регулювання публічних закупівель через призму стандартів Єдиного цифрового ринку (Digital Single Market). Актуальність цієї трансформації продиктована не стільки технічною потребою оновлення програмних інтерфейсів, скільки вимогою створення транскордонної регуляторної сумісності, що дозволить вітчизняній системі публічних закупівель стати органічною частиною економічної екосистеми ЄС. Існуючий розрив між високим рівнем внутрішньої цифровізації процедур в Україні та їхньою обмеженою легітимністю в межах спільних ринків ЄС створює інституційний бар'єр, який нівелює переваги відкритого доступу до державних замовлень держав-членів. Важливе значення має перехід від локальних цифрових рішень до впровадження уніфікованих стандартів, зокрема: e-Invoicing (структурований формат даних (зазвичай XML), який автоматично зчитується бухгалтерськими системами як замовника, так і регулятора) та e-Certis (електронна система довідок та сертифікатів), що є базовою передумовою для реалізації потенціалу транскордонних закупівель. Необхідність подолання цієї ізольованості вимагає концептуального обґрунтування процесів цифрової конвергенції, яка, виходячи за межі формальної гармонізації правових норм, забезпечує реальну технологічну та функціональну цілісність регуляторних рішень. Таким чином, науковий інтерес зосереджується на формуванні цифрового інструментарію, що перетворює державний нагляд із засобу локального моніторингу на фактор стратегічного зміцнення економічної безпеки та підвищення конкурентних позицій національного господарства на зовнішніх ринках.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження та нормативні документи свідчать, що цифрова конвергенція систем публічних закупівель є комплексним інституційно-технічним процесом, який поєднує стандартизацію документів, інтероперабельність систем та інтеграцію електронних довірчих послуг для підвищення ефективності та конкурентоспроможності. Вітчизняні та закордонні дослідники підкреслюють, що ефективність електронних закупівель визначається глибокою цифровою інтероперабельністю. П.Телес [7] доводить, що без конвергенції стандартів цифровізація відтворює фрагментацію ринку. І. Височин та О. Жук [13] наголошують на ролі цифрових довірчих послуг як «інституційного мосту» для виходу на глобальні ринки. Н. Кочева та В. Горицький [12] акцентують на важливості оцінки відповідності електронних послуг. Р. Грень [14] підкреслює економічну значущість інтеграції України в єдиний цифровий простір ЄС.

З погляду нормативної бази Директива 2014/55/EU [1] визначає стандарт EN 16931 для електронних рахунків-фактур, а системи ESPD та e-Certis [5; 6] забезпечують стандартизовану верифікацію документів. Стратегії ЄС «Єдиний ринок» [3; 4] та «Цифрове десятиліття Європи» [9;10] визначають, що уніфікація цифрових рішень усуває нефізичні бар'єри торгівлі та підвищує стійкість ринків, сприяє міжоперабельності цифрових ідентифікацій і полегшує участь у транскордонних закупівлях.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Незважаючи на наукові дослідження та нормативні документи, низка аспектів цифрової конвергенції систем публічних закупівель залишається недостатньо обґрунтованим. Насамперед, обмежено досліджено трансформацію внутрішніх національних процедур у контексті багаторівневої інтероперабельності: більшість публікацій зосереджуються на технічних стандартах, але не аналізують взаємозв'язок між правовою, організаційною, семантичною та технічною сумісністю. Крім того, недостатньо досліджено роль електронних довірчих послуг і систем цифрових ідентифікацій (eIDAS) у подоланні адміністративних бар'єрів та забезпеченні транскордонної правової взаємності. Існує прогалина у розумінні того, як гармонізація довірчих послуг може впливати на реальний доступ українських підприємств до ринків ЄС та їхню економічну ефективність. Вказані прогалини обґрунтовують необхідність проведення аналізу цифрової інтероперабельності систем публічних закупівель України та ЄС із визначенням потенціалу цифрової конвергенції для інтеграції національної системи в єдиний цифровий ринок.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є обґрунтування цифрової конвергенції регуляторних систем публічних закупівель України та ЄС і оцінка її потенціалу для інтеграції національної системи у Єдиний цифровий ринок.

Виклад основного матеріалу. Інституційна відповідність української системи публічних закупівель стандартам Єдиного цифрового ринку ЄС (Digital Single Market) передбачає досягнення сумісності (interoperability) у правовому, організаційному, семантичному та технічному вимірах. У європейській практиці саме багаторівнева інтероперабельність розглядається як ключова передумова формування конкурентного та прозорого ринку публічних контрактів, у межах якого цифрові рішення виконують не допоміжну, а системоутворюючу функцію. Базовим нормативним елементом такої сумісності в ЄС є Директива 2014/55/EU Європейського парламенту та Ради про електронне інвойсування у сфері публічних закупівель [1].

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

У документі закладено принципову зміну регуляторної логіки: електронний рахунок-фактура розглядається не як цифрова копія паперового документа, а як структурований набір даних у стандартизованому форматі (EN 16931), придатний для автоматизованої обробки всіма учасниками регуляторного ланцюга – від замовника до органів фінансового контролю. Таким чином, директива формує єдиний семантичний простір обліку та контролю виконання публічних контрактів у межах ЄС.

В українському регуляторному полі e-Invoicing наразі перебуває на стадії фрагментарної адаптації, що зумовлює збереження національних форматів фінансових документів і, відповідно, обмежує можливості транскордонної інтеграції.

Аналітичні матеріали «Електронне виставлення рахунків-фактур у Європі – оновлення за 2026 рік» [2] засвідчують, що впровадження стандарту EN 16931 у державах-членах ЄС забезпечує суттєве скорочення адміністративних витрат, зменшення кількості помилок у фінансових документах та прискорення розрахунків між сторонами контракту. У макроекономічному вимірі це підвищує оборотність капіталу постачальників та знижує фіскальні ризики для держави.

В українській системі публічних закупівель цифровізація фінансових документів наразі має переважно внутрішній характер і не створює ефекту транскордонної масштабованості. Збереження національних форматів електронних документів фактично консервує регуляторну сегментацію: навіть за високого рівня прозорості система Prozorro залишається ізольованою від європейського ринку публічних контрактів. Перехід до EN 16931 у цьому контексті є умовою не стільки технічної сумісності, скільки зниження бар'єрів доступу українських постачальників до ринку державних закупівель ЄС.

Ця логіка безпосередньо узгоджується зі Стратегією Єдиного ринку ЄС [3], у якій цифрові стандарти визначаються як інструмент усунення нефізичних бар'єрів торгівлі. Підтвердження цієї позиції міститься у документі «Єдиний ринок: наш європейський внутрішній ринок у світі невизначеності» (2025), де підкреслюється, що уніфікація цифрових регуляторних рішень є фактором стійкості внутрішнього ринку в умовах зовнішніх економічних шоків [4]. У цьому сенсі інтеграція України до цифрової інфраструктури закупівель ЄС має чітко виражений економічний, а не декларативний характер.

Другим важливим елементом цифрової конвергенції виступає e-Certis – електронна система довідок і сертифікатів, інтегрована з Європейським єдиним закупівельним документом ESPD (European Single Procurement Document) [5]. E-Certis знижує асиметрію інформації між замовником і постачальником та мінімізує витрати на доведення відповідності кваліфікаційним вимогам. У системі Prozorro значна частина дискваліфікацій учасників пов'язана з формальними помилками у підтвердних документах, що створює додаткові трансакційні витрати та зменшує фактичний рівень конкуренції. Інтеграція з e-Certis дозволяє замінити фізичне подання довідок стандартизованим цифровим запитом, що знижує ймовірність відхилення економічно ефективних пропозицій з формальних причин.

Перелік провайдерів Європейського єдиного закупівельного документа (European Single Procurement Document, ESPD – стандартизована електронна форма самодекларації учасника публічних закупівель, яка використовується в країнах ЄС для підтвердження відповідності кваліфікаційним вимогам і відсутно-

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

сті підстав для відмови в участі у процедурі закупівлі), оприлюднений Європейською Комісією у 2022 році [6], засвідчує наявність сформованого та інституційно стабільного ринку цифрових сервісів для підтримки електронних процедур публічних закупівель у ЄС, що суттєво знижує інвестиційні та транзакційні витрати адаптації для країн-кандидатів. Водночас відсутність повноцінної інтеграції української системи публічних закупівель із сервісом e-Certis, який забезпечує взаємне визнання та семантичну верифікацію підтвердних документів, об'єктивно зумовлює регуляторну замкненість національного ринку навіть за формального дотримання принципів прозорості та відкритості процедур.

Цей висновок концептуально підтверджено дослідженням П. Теллеса (2025), у якому доведено, що економічна віддача від електронних закупівель виникає лише за умов глибокої інтероперабельності [7]. Автор підкреслює, що цифровізація без конвергенції стандартів відтворює фрагментацію ринку, а не усуває її. Застосування цього підходу до українського контексту дозволяє трактувати цифрову конвергенцію як умову перетворення закупівель з адміністративної процедури на повноцінний ринковий механізм.

Окремим аспектом зміцнення економічної безпеки є цифрова конвергенція систем фінансового контролю. Сучасна архітектура українського ризик-орієнтованого моніторингу, що реалізується Державною аудиторською службою України, демонструє високу ефективність у превентивному виявленні суттєвих фінансових порушень: лише за 2025 рік завдяки впровадженню цифрових алгоритмів нагляд було попереджено неефективне використання бюджетних коштів на суму понад 24 млрд грн. Водночас європейська модель, реалізована через систему ARACHNE [8], пропонує додатковий інструментарій для поглибленого аналізу економічних зв'язків, концентрації контрактів і прихованих конфліктів інтересів на основі інтегрованих великих масивів даних. З економічного погляду, поєднання потужного вітчизняного механізму превентивного контролю із європейськими аналітичними інструментами дозволяє мінімізувати втрати не лише на стадії виконання, а й на етапі стратегічного планування закупівлі. Усунення інституційного розриву між українською та європейською моделями створює передумови для функціональної конвергенції регуляторних систем. Стратегічні документи ЄС підкреслюють [9], що уніфікація підходів до збору та обробки даних є невід'ємним елементом колективної економічної безпеки. У цьому контексті цифрова конвергенція систем публічних закупівель України та ЄС виступає не лише технічною вимогою, а і стратегічним інструментом зниження системних ризиків та підвищення стійкості національного господарства.

Таким чином, впровадження e-Invoicing та e-Certis дозволяє інтегруватись до єдиного цифрового ринку публічних закупівель, що забезпечує зниження транзакційних витрат, розширення ринкового доступу та підвищення ефективності державних витрат у транскордонному вимірі [10].

Одним із важливих інструментів стимулювання транскордонної конкуренції є взаємне визнання електронних підписів і цифрових ідентифікаційних засобів (eIDAS). Наявність довірчих послуг, які відповідають стандартам eIDAS, дозволяє юридично значущим шляхом укладати контракти з іноземними замовниками, подавати електронні пропозиції та звітувати перед регуляторами без потреби фізичної присутності. Нещодавній розвиток eIDAS, зокрема проєкт eIDAS 2.0, створює

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

нормативну основу для повної міжоперабельності цифрових ідентичностей у межах ЄС та країн-партнерів, що важливо для регіональних підприємств, які прагнуть брати участь у закупівлях за кордоном [11].

Такі цифрові ідентифікаційні інструменти суттєво знижують витрати на транзакції, пов'язані з перевіркою прав учасників, і зменшують адміністративні бар'єри. Це сприяє розширенню кола потенційних учасників закупівель з інших країн, збільшуючи конкуренцію і, як наслідок, ефективність витрачання публічних коштів.

Наукові дослідження вітчизняних авторів підтверджують, що гармонізація системи електронних довірчих послуг із вимогами eIDAS має не лише техніко-правове, а й безпосередньо економічне значення. Так, у роботі Н. Кочевої та В. Горичького [12] обґрунтовано, що ефективність функціонування електронних довірчих послуг безпосередньо залежить від інституційної спроможності системи оцінки відповідності та акредитації органів, які підтверджують надійність таких послуг. Автори доводять, що відсутність уніфікованих процедур оцінювання відповідності знижує рівень довіри до електронних підписів у транскордонному середовищі, що фактично перетворює цифрові інструменти на внутрішньоорієнтовані рішення. У контексті публічних закупівель це означає збереження прихованих трансакційних витрат, пов'язаних із додатковими перевітками, дублюванням документів і правовою невизначеністю для іноземних замовників.

Розвиваючи цю тезу, І. Височин та О. Жук у дослідженні, присвяченому інтеграції України в цифровий глобальний простір показують, що взаємне визнання цифрових ідентифікаційних інструментів є важливою передумовою включення національних суб'єктів господарювання до глобальних та регіональних ринків [13]. Автори наголошують, що цифрові довірчі послуги виконують функцію «інституційного мосту» між національними правовими режимами, знижуючи бар'єри входу для експортерів і створюючи умови для масштабування зовнішньоекономічної діяльності без пропорційного зростання адміністративних витрат. У сфері публічних закупівель це трансформується в розширення доступу до іноземних контрактів та підвищення конкурентоспроможності національних постачальників.

У цьому ж контексті Р. Грень у праці, присвяченій інтеграції України в єдиний цифровий простір ЄС [14], обґрунтовує, що eIDAS слід розглядати як елемент економічної інфраструктури ЄС, а не лише як інструмент електронної ідентифікації. Авторка підкреслює, що участь у єдиному цифровому просторі забезпечує країнам-партнерам доступ до ринків із високим рівнем інституційної довіри, де цифрові транзакції визнаються на рівні з традиційними правовими формами. В економічному сенсі це означає зниження ризиків контракування та зростання привабливості публічних контрактів для іноземних і національних учасників.

З урахуванням наведених підходів реалізація Проєкту «Цифрова трансформація для України (DT4UA)» [15] набуває стратегічного значення не лише як технічна реформа, а і як інституційний крок до входження України в європейський простір цифрової довіри. Гармонізація українських електронних довірчих послуг із вимогами eIDAS створює правові та економічні передумови для взаємного визнання електронних підписів, що, у свою чергу, дозволяє українським підприємствам брати участь у транскордонних цифрових операціях, зокрема в публічних закупівлях ЄС, без додаткових процедур легалізації чи підтвердження правосуб'єктності.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Це створює правові передумови для використання українського електронного підпису у транскордонних цифрових операціях, зокрема в публічних закупівлях ЄС, що розширює можливості українських постачальників на європейських ринках. Отже, без повноцінної інтеграції у режим eIDAS цифровізація закупівель в Україні залишатиметься внутрішньо ефективною, але зовнішньо обмеженою. Натомість досягнення інтероперабельності перетворює електронний підпис із національного інструменту адміністрування на економічний механізм розширення ринкового доступу, що безпосередньо впливає на конкурентні позиції українських постачальників на європейських ринках публічних контрактів.

Наведений аналіз свідчить, що цифрова конвергенція регуляторних систем публічних закупівель України та ЄС має багатовимірний характер і охоплює цілісну інституційну архітектуру. Відтак, проблема інтеграції полягає не у відсутності цифрових рішень як таких, а у браку їхньої системної сумісності з регуляторним середовищем Єдиного цифрового ринку.

Узагальнюючи наведені аргументи, слід зазначити, що цифрова конвергенція регуляторних систем публічних закупівель не може бути зведена до формального запозичення окремих електронних інструментів або точкової гармонізації нормативних актів. Йдеться про системний процес, у межах якого сумісність національної моделі із регуляторною архітектурою ЄС має досягатися одночасно на кількох взаємопов'язаних рівнях. Саме тому в європейській управлінській практиці ключовим аналітичним підходом виступає концепція багаторівневої цифрової інтероперабельності, що охоплює правовий, організаційний, семантичний та технічний виміри.

Застосування цього підходу дозволяє виявити регуляторні та інституційні розриви, які стримують транскордонну взаємодію. Порівняльна характеристика параметрів цифрової інтероперабельності дає змогу оцінити ступінь формальної відповідності української системи європейським стандартам та її фактичну здатність функціонувати як складової єдиного цифрового простору публічних закупівель. У цьому контексті доцільним є порівняльний аналіз основних параметрів інтероперабельності систем публічних закупівель України та ЄС, що подано в табл. 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика параметрів цифрової інтероперабельності систем публічних закупівель України та ЄС

Параметри цифрової інтероперабельності	ЄС (Digital Single Market)	Україна	Потенціал цифрової конвергенції
1	2	3	4
Правова інтероперабельність	Єдине нормативне поле на основі директив ЄС, взаємне визнання електронних документів і сертифікатів	Часткова гармонізація законодавства; відсутність повного взаємного визнання електронних документів і довірчих послуг	Повна інтеграція українських електронних документів і підписів у транскордонний оборот, зниження бар'єрів доступу до ринків ЄС
Організаційна інтероперабельність	Узгоджені ролі замовників, постачальників і контролюючих органів; інтеграція з ESPD, e-Certis, ARACHNE	Високий рівень внутрішньої організації (Prozorro), але обмежена інтеграція з національними сервісами ЄС	Синхронізація процесів із європейськими платформами, можливість участі у транскордонних закупівлях без дублювання процедур

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4
Семантична інтероперабельність	Єдині стандарти даних (EN 16931, ESPD), уніфіковані довідники та класифікатори	Використання національних форматів даних; часткова відповідність європейським стандартам	Можливість автоматизованого обміну даними з платформами ЄС, підвищення точності та швидкості обробки інформації
Технічна інтероперабельність	Повна автоматизована обробка даних, міжсистемний обмін інформацією в реальному часі	Високий рівень цифровізації процедур, але обмежена міжсистемна сумісність із платформами ЄС	Забезпечення реальної транскордонної обробки та обміну електронними документами

Джерело: складено автором.

Наведена порівняльна характеристика засвідчує, що головна відмінність між системами публічних закупівель України та ЄС полягає не у рівні внутрішньої цифровізації процедур, а у ступені багаторівневої цифрової інтероперабельності. Українська модель демонструє значний прогрес у створенні прозорої та технологічно розвиненої національної системи, однак її функціонування залишається переважно замкненим у межах внутрішнього ринку. Відсутність повної правової, семантичної та організаційної сумісності з європейською регуляторною інфраструктурою обмежує можливості участі українських суб'єктів господарювання у транскордонних закупівлях.

Таким чином, цифрова конвергенція регуляторних систем публічних закупівель України та ЄС має розглядатися як стратегічний економічний процес, спрямований не лише на формальну адаптацію законодавства, а на досягнення функціональної інтероперабельності в усіх вимірах. Саме така конвергенція створює передумови для включення українського ринку публічних закупівель до Єдиного цифрового ринку ЄС, зниження нефізичних бар'єрів торгівлі та підвищення конкурентоспроможності національного господарства у довгостроковій перспективі.

Висновки і пропозиції. Цифрова конвергенція регуляторних систем публічних закупівель України та Європейського Союзу має системний економічний характер і не зводиться до технічної цифровізації окремих процедур. Її зміст полягає у формуванні багаторівневої інтероперабельності: правової, організаційної, семантичної та технічної, яка забезпечує включення національної системи закупівель до єдиного цифрового економічного простору ЄС. За відсутності такої конвергенції навіть високий рівень внутрішньої прозорості та автоматизації зберігає ізольований характер ринку та обмежує економічну віддачу від цифрових реформ.

Впровадження європейських цифрових стандартів, зокрема e-Invoicing та e-Certis, створює передумови для зниження трансакційних витрат, мінімізації регуляторної невизначеності та усунення нефізичних бар'єрів доступу до ринку публічних контрактів ЄС. У цьому контексті цифрові інструменти виконують ринкоутворюючу функцію, трансформуючи публічні закупівлі з адміністративної процедури в повноцінний механізм економічної конкуренції в транскордонному вимірі.

Порівняльний аналіз параметрів цифрової інтероперабельності систем публічних закупівель України та ЄС засвідчує наявність інституційного розриву між національним процедурним контролем і аналітичною моделлю управління ризиками на основі великих даних. Усунення цього розриву шляхом інтеграції з європейськими цифровими інструментами контролю формує умови для підвищення ефективності використання публічних коштів та зниження системних економічних ризиків.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Крім того, взаємне визнання електронних підписів і цифрових ідентифікаційних засобів відповідно до стандартів eIDAS є важливою передумовою реальної, а не декларативної, транскордонної інтеграції. Досягнення інтероперабельності цифрових довірчих послуг трансформує електронний підпис із внутрішнього інструменту адміністрування у елемент економічної інфраструктури, який забезпечує доступ українських підприємств до європейських ринків публічних закупівель без додаткових правових та адміністративних бар'єрів.

У макроекономічному вимірі цифрова конвергенція систем публічних закупівель розглядається як фактор структурної диверсифікації національного господарства. Розширення участі українських підприємств у закупівлях країн ЄС знижує залежність економіки від внутрішнього попиту, підвищує її стійкість до зовнішніх шоків та формує додаткові канали забезпечення економічної безпеки, що є особливо актуальним у контексті післявоєнного відновлення. Отже, цифрова модернізація публічних закупівель у логіці Єдиного цифрового ринку ЄС має розглядатися як стратегічний напрям інтеграції України до європейського ринкового простору, підвищення конкурентоспроможності національного господарства та забезпечення довгострокового економічного зростання.

Список використаних джерел

1. Directive 2014/55/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on electronic invoicing in public procurement [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32014L0055>.
2. E-invoicing in Europe – 2026 Update [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://dddinvoices.com/learn/e-invoicing-europe>.
3. The Single Market Strategy [Electronic resource]. – Accessed mode: https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/strategy_en.
4. The Single Market: our European home market in an uncertain world [Electronic resource]. – 2025. – Accessed mode: https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/single-market-our-european-home-market-uncertain-world_en.
5. European Single Procurement Document and e-Certis [Electronic resource]. – Accessed mode: https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/public-procurement/digital-procurement/european-single-procurement-document-and-ecertis_en.
6. List of European Single Procurement Document (ESPD) providers [Electronic resource]. – 2022. – Accessed mode: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/48856>.
7. Telles P. Correcting the lost decade of electronic public procurement in the EU [Electronic resource] / P. Telles // Public Procurement Law Review. – 2025. – Accessed mode: <https://link.springer.com/article/10.1007/s12027-025-00851-x>.
8. What is ARACHNE? [Electronic resource]. – Accessed mode: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/funding/european-social-fund-plus-esf/what-arachne_en.
9. Europe's Digital Decade [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/europes-digital-decade>.
10. Shaping Europe's digital future [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en>.
11. Sitouah N., Esposito M., Bruschi F. Self-Sovereign Identity and eIDAS 2.0: An Analysis of Control, Privacy, and Legal Implications [Electronic resource] / N. Sitouah, M. Esposito, F. Bruschi // Cryptography and Security. – 2026. – Accessed mode: https://arxiv.org/abs/2601.19837?utm_source.
12. Кочева Н. С. Оцінка відповідності електронних довірчих послуг: акредитація органів з оцінки відповідності [Електронний ресурс] / Н. С. Кочева, В. М. Горицький // Збірник матеріалів Міжнародної науково-технічної конференції «Перспективи телекомунікацій». – 2021. – С. 363–366. – Режим доступу: <https://conferenc-journal.its.kpi.ua/article/view/231498>.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

13. Височин І. В., Жук О. С. Інтеграція України в цифровий глобальний простір / І. Височин, О. Жук // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2025. – № 1 (138). – С. 42–74. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/389803850_Integracia_Ukraini_v_cifrovij_globalnij_prostir.
14. Грень Р. Т. Інтеграція України в єдиний цифровий простір ЄС / Р.Грень // Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2023. – № 5 (47). – С. 25–29. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/47_2023ua/7.pdf.
15. DT4UA [Electronic resource]. – 2025. – Accessed mode: <https://eu4digitalua.eu/en/dt4ua-en/>.

References

1. Directive 2014/55/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on electronic invoicing in public procurement. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32014L0055>.
2. E-invoicing in Europe – 2026 Update. <https://dddinvoices.com/learn/e-invoicing-europe>.
3. The Single Market Strategy. https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/strategy_en.
4. The Single Market: our European home market in an uncertain world. (2025). https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/single-market-our-european-home-market-uncertain-world_en.
5. European Single Procurement Document and e-Certis. https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/public-procurement/digital-procurement/european-single-procurement-document-and-ecertis_en.
6. List of European Single Procurement Document (ESPD) providers. (2022). <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/48856>.
7. Telles, P. (2025). Correcting the lost decade of electronic public procurement in the EU. *Public Procurement Law Review*. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12027-025-00851-x>.
8. What is ARACHNE? https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/funding/european-social-fund-plus-esf/what-arachne_en.
9. Europe's Digital Decade. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/europes-digital-decade>.
10. Shaping Europe's digital future. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en>.
11. Sitouah, N., Esposito, M., & Bruschi, F. (2026). Self-Sovereign Identity and eIDAS 2.0: An analysis of control, privacy, and legal implications. *Cryptography and Security*. https://arxiv.org/abs/2601.19837?utm_source.
12. Kocheva, N.S., & Horytskyi, V.M. (2021). Otsinka vidpovidnosti elektronnykh dovirchlykh posluh: akredytatsiia orhaniv z otsinky vidpovidnosti [Conformity assessment of electronic trust services: accreditation of conformity assessment bodies]. *Proceedings of the International Scientific and Technical Conference "Telecommunications Prospects"* (pp. 363-366). <https://conferenc-journal.its.kpi.ua/article/view/231498>.
13. Vysochyn, I. V., & Zhuk, O. S. (2025). Intehratsiia Ukrainy v tsyfrovoyi hlobalnyi prostir [Integration of Ukraine into the digital global space]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo – Foreign Trade: Economics, Finance, Law*, 1(138), 42-74. https://www.researchgate.net/publication/389803850_Integracia_Ukraini_v_cifrovij_globalnij_prostir.
14. Hren, R.T. (2023). Intehratsiia Ukrainy v yedynyi tsyfrovoyi prostir YeS [Integration of Ukraine into the EU digital single space]. *Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo – International Economic Relations and World Economy*, 5(47), 25-29. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/47_2023ua/7.pdf.
15. DT4UA. (2025). <https://eu4digitalua.eu/en/dt4ua-en/>.

Отримано 26.10.2025

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 338.246:004.738

JEL Classification: F15; H57; K23; L86; O33

Liliya Kryvonos

PhD in Science in Public Administration,
Doctoral Student at the Department of Accounting and Auditing
State Tax University (Irpin, Ukraine)

E-mail: liliya.kryvonos@ukr.net. ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5860-8143>

DIGITAL CONVERGENCE OF PUBLIC PROCUREMENT REGULATORY SYSTEMS OF UKRAINE AND THE EU IN THE CONTEXT OF DEVELOPING THE SINGLE DIGITAL MARKET

Abstract. *The article provides a comprehensive analysis of the processes of digital convergence of the regulatory systems of public procurement in Ukraine and the European Union in the context of building the Digital Single Market. It substantiates that the digital transformation of public procurement goes beyond the technical automation of procedures and acquires the character of a multidimensional institutional and economic process encompassing legal, organizational, semantic, and technical interoperability. It is demonstrated that the degree of coherence among these parameters determines the actual opportunities for cross-border participation of suppliers, the efficiency of public spending, and the level of integration of national markets into supranational economic spaces. Based on a comparative analysis of the EU and Ukrainian public procurement systems, the study reveals that, despite the high level of internal digitalization of the Ukrainian system (in particular, the operation of the Prozorro electronic platform), an institutional gap persists between a procedurally oriented regulatory model and the analytical, data-driven model of procurement risk management characteristic of the EU. Particular attention is paid to the role of electronic trust services, electronic document standards, the European Single Procurement Document (ESPD), the e-Certis system, and analytical control instruments such as ARACHNE in shaping an integrated digital procurement environment. The paper demonstrates that Ukraine's limited integration with supranational EU digital services reduces the economic impact of formal legislative harmonization and constrains the full inclusion of Ukrainian economic operators in European value chains. It is emphasized that further digital convergence should be regarded as a strategic instrument of economic integration, reduction of transaction costs, enhancement of national business competitiveness, and strengthening of economic resilience in the context of post-war recovery. The study concludes that a transition from fragmented adaptation of digital solutions to the systemic institutional integration of Ukraine into the EU Digital Single Market is necessary.*

Keywords: digital convergence; public procurement; digital interoperability; electronic trust services; electronic identification; e-invoicing; data standardization; Digital Single Market.

Табл.: 1. Бібл.: 15.

Бібліографічний опис для цитування:

Кривонос Л. В. Цифрова конвергенція регуляторних систем публічних закупівель України та ЄС у контексті розбудови єдиного цифрового ринку. *Науковий вісник Полісся*. 2025. № 2(31). С. 75-84. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2\(31\)-75-84](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2(31)-75-84).